

PIEKSÄMÄKI

Elämäsi asemapaikka

ELINKEINOPOLIITTINEN OHJELMA

Kaupunginhallitus 9.3.2026

Kaupunginvaltuusto 16.3.2026

Elinkeinopoliittisen ohjelman rakenne

Pieksämäen elinkeinopoliittinen ohjelma 2026–2030

Elinkeinopoliittisen ohjelman tausta ja tarkoitus

Nostoja toimintaympäristön analyysistä ja EVP-indeksistä

Ohjelman painopisteet 4 kpl

Mihin elinkeinopoliitikassa erityisesti panostamme?

Painopistekohtaiset tavoitteet 3–4 kpl

Mitä tavoitteita valituille painopisteille asetetaan?

Tavoitekohtaiset toimenpiteet

Millaisilla toimenpiteillä tavoitteet saavutetaan?

Toteuttamisen vastuutahot ja onnistumisen mittarit

Seuranta ja raportointi

Elinkeinopoliittisen ohjelman tausta ja tarkoitus

Elinkeinopoliittinen ohjelma on vahvasti kaupunkistrategiaan ja sen toimeenpanoon kytkeytyvä strateginen suunnitelma. Sen tavoitteena on edistää yritysten toimintaa, kasvua ja kilpailukykyä. Se sisältää linjauksia ja toimenpiteitä, jotka tukevat yritysten perustamista, kehittämistä ja kansainvälistymistä.

Ohjelmaan liittyvät mm. kaupungin elinvoimapaalvelut, kaavoitus ja maankäyttö, infrastruktuuri ja liikenneyhteydet, koulutustarjonta ja ympäristönäkökulmat. Se on tärkeä työkalu, jolla kaupunki voi ohjata kehitystään, vastata globaaleihin muutoksiin ja tukea yritysten menestymistä.

Kaupunkilaisten näkökulmasta ohjelmalla voidaan lisätä työpaikkoja ja verotuloja, mikä taas mahdollistaa paremmat julkiset palvelut. Nämä keskeiset elinvoimatekijät lisäävät kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Ohjelma tuo selkeyttä ja jatkuvuutta kaupungin kehittämiseen. Se auttaa varmistamaan, että päätökset eivät ole satunnaisia vaan perustuvat yhteiseen tahtotilaan ja analyysiin. Ohjelmaa voidaan hyödyntää myös edunvalvontatyössä sekä erilaisten kehittämishankkeiden tukena.

Nostoja toimintaympäristön analyysistä ja EVP-indeksistä

Pieksämäki sijaitsee logistisilta mahdollisuuksiltaan erinomaisessa paikassa. Rautatie ja tieliikenneyhteydet sekä useiden isompien kaupunkien läheisyys ja kolmen maakunnan risteyskohta voidaan nähdä erityisenä vahvuutena. Pieksämäelle on myös keskittynyt vienti- ja teknologiateollisuutta, sosiaali- ja terveystalouden työpaikkoja sekä lisääntyvissä määrin puhtaan energian investointeja. Lisäksi Pieksämäellä on edelleen tilaa ja väljyyttä kaavoittaa ja rakentaa isoja hankkeita.

Pieksämäen elinvoima on kuitenkin MDI:n EVP-indeksillä mitattuna Etelä-Savon kunnista jaetuksi toiseksi heikoimmalla sijalla. Pieksämäen EVP-kokonaisindeksi oli 35,5 vuonna 2025. Kunnan elinvoimaindeksi oli 36,4 ja vetovoima- ja pitovoimaindeksi puolestaan 34,6. Molemmat indeksit olivat heikkoja. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seuranta ja se sisältää 10 + 10 avainmuuttujaa, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Haasteina Pieksämäellä nähdään kaupunkikeskustan vetovoiman säilyttäminen, riittävän monialainen ja tasoinen koulutustarjonta sekä myös maaseutualueiden ja vapaa-ajan asutuksen kattavat nopeat tietoliikenneyhteydet. Työllisyysaste on pysynyt korkealla ja työpaikkaomavaraisuus noussut, mutta työpaikkojen kokonaismäärä on supistunut vuosina 2013–2023. Yritysten määrä (noin 1200 yritystä) on pysynyt vuosittainen vaihtelu huomioiden lähes ennallaan.

Ohjelman painopisteet ja painopistekohtaiset tavoitteet

Kehittyvä kaupunkikuva ja vahva viestintä	Puhtaan energian hankkeet ja uudistuva teollisuus	Osaaminen, työpaikat ja innovaatiot	Yritystoiminnan mahdollisuuksien edistäminen ja kasvu
<ul style="list-style-type: none"> € Asumisen edistäminen € Kaupunkikeskustan kehittäminen ja vetovoiman lisääminen € Tapahtumamatkailun edistäminen € Sujuva päätöksenteko ja vaikuttava viestintä	<ul style="list-style-type: none"> € Puhtaan siirtymän työllistävät investoinnit € Pieksämäki tunnetaan puhtaan energian kaupunkina € Investointeja tukeva, ennakoiva maanhankinta ja kaavoitus	<ul style="list-style-type: none"> € Osaamisen kehittäminen oppilaitosten, korkeakoulujen ja yritysten yhteistyöllä € Työpaikkamäärän lisääminen € Uuden luominen innovaatioiden kautta	<ul style="list-style-type: none"> € Monimuotoiset ja kohdennetut yrityspalvelut € Yrityskannan ja liikevaihdon kasvattaminen € Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen € Suomen yrittäjäystävällisin seutukaupunki

Kehittyvä kaupunkikuva ja vahva viestintä

– painopistekohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet

Asumisen edistäminen	Kaupunkikeskustan kehittäminen ja vetovoiman lisääminen	Tapahtumamatkailun edistäminen	Sujuva päätöksenteko ja vaikuttava viestintä
<ul style="list-style-type: none"> € Omarantaisia tai rannan läheisiä tontteja lähellä keskustan palveluita € Edistämme uudiskohteiden rakennuttamista yhteistyössä Pieksämäen Hakan ja yritysten kanssa € Mahdollistamme yksityisiä investointeja yhteistyössä yritysten kanssa € Edistämme monipaikkaisuutta 	<ul style="list-style-type: none"> € Käynnistämme kaupunkikeskustan kehittämisen € Kehitämme kaupungin julkisia palveluita keskustaan (esim. alakoulu) € Kehitämme kevyen liikenteen yhteyksiä keskustassa 	<ul style="list-style-type: none"> € Laadimme matkailun kehittämisohjelman ja toteutamme sitä yhteistyössä matkailutoimijoiden kanssa € Kehitämme tapahtuma- aluetta kaupungintalon rantaan (mm. infra) € Houkuttelemme matkailuinvestointeja alueelle 	<ul style="list-style-type: none"> € Laadimme valtuustosopimuksen päätöksenteon tueksi € Uudistamme viestintäsuunnitelman ja toimeenpanon € Vahvistamme ja uudistamme kaupunkimarkkinointia

Puhtaan energian hankkeet ja uudistuva teollisuus

– painopistekohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet

Puhtaan siirtymän työllistävät investoinnit (hankkeet ja uudistuva teollisuus)	Pieksämäki tunnetaan puhtaan energian kaupunkina	Investointeja tukeva, ennakoiva maanhanhinta ja kaavoitus
<ul style="list-style-type: none"> € Pyrimme saamaan suunnitteilla ja toteutuksessa olevat hankkeet valmiiksi € Pyrimme saamaan alueelle vähintään kolme (3) tuulivoimapuistoa ja yksi (1) aurinkovoimapuisto € Varmistamme, että Pieksämäelle rakentuu teollisen mittaluokan datakeskuksia € Varmistamme T/Kem alueille teollisten toimijoiden sijoittumista € Kartoitamme ja hyödynnämme hankerahoitusmahdollisuuksia ja -kumppanuuksia € Houkuttelemme alueelle sähköä käyttävää teollisuutta € Kehitämme uusia yritysalueita ja infraa € Edistämme sähköaseman, voimajohtolinjojen ja monikaasuverkoston sijoittumista alueellemme 	<ul style="list-style-type: none"> € Kokoamme nykyisten toimijoiden paikallisen verkoston € Kutsumme yritykset ja asukkaat mukaan antamaan vaikuttavuutta ja tunnettavuutta € Edistämme puhtaan siirtymän alan opiskelu- ja työpaikkojen syntymistä kaupunkiimme 	<ul style="list-style-type: none"> € Teemme aktiivista maanhankintaa strategisilta paikoilta € Kaavoitamme ennakoivasti ja tulevia investointeja tukevalla tavalla € Laadimme pitkän aikavälin maanhankinta- ja kaavoitussuunnitelmat € Hyödynnämme mahdollista etuosto-oikeutta

Osaaminen, työpaikat ja innovaatiot

– painopistekohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet

Osaamisen kehittäminen oppilaitosten, korkeakoulujen ja yritysten yhteistyöllä	Työpaikkojen lisääminen ja työllisyyden vahvistaminen	Uuden luominen innovaatioiden kautta
<ul style="list-style-type: none"> € Teemme oppilaitosten ja aloituspaikkojen edunvalvontatyötä alueellisesti ja valtakunnallisesti € Teemme tiivistä yhteistyötä oppilaitosten, korkeakoulujen, yritysten sekä työllisyysalueen kanssa € Kokoamme alueellisen osaamisen pyöreän pöydän kaupungin johdolla € Luomme edellytykset kaksoistutkinnon suorittamiseksi	<ul style="list-style-type: none"> € Hankimme alueelle vähintään kolme (3) teollista toimijaa, jotka työllistävät yhteensä 150 henkilöä € Edistämme kotoutumista € Tuemme olemassa olevien yritysten kasvua ja uusien työpaikkojen luomista mm. auttamalla rahoituksen hakemisessa € Satsaamme työllisyyttä lisääviin toimiin (mm. työllisyystuki, uudet työllisyyttä lisäävät kokeilut) € Panostamme hankkeilla nuorten työllistymiseen	<ul style="list-style-type: none"> € Kannustamme yritysten tuotekehitykseen ja tutkimukseen € Osallistumme TKI-toimintaan € Hankimme alueelle korkeampaa osaamista ja huolehdimme sen pitovoimasta

Yritystoiminnan mahdollisuuksien edistäminen ja kasvu

– painopistekohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet

Monimuotoiset ja kohdenneet yrityspalvelut	Yrityskannan ja liikevaihdon kasvattaminen	Suomen yrittäjävälisissä seutukaupunki
<ul style="list-style-type: none"> € Varmistamme helpon saatavuuden ja asiantuntevuuden € Toimimme yrityslähtöisesti ja aktiivisesti € Mahdollistamme kaupungin yritystukea investoiville yrityksille € Kehitämme toimitilatarjonnan kehittämistä ja rakennuttamista (uusi teollisuushalli) € Kannustamme ja lisäämme tietoisuutta julkisista rahoituslähteistä	<ul style="list-style-type: none"> € Huomioimme erilaiset yritykset ja toimialat € Kannustamme yritysten perustamiseen ja kehittämiseen € Panostamme yrittäjyyskasvatukseen € Tuemme kasvu- ja kehityshakuisia yrityksiä € Varmistamme sujuvat asiointi- ja lupaprosessit € Varmistamme sujuvat sijoittumispalvelut yrityksille	<ul style="list-style-type: none"> € Vahvistamme yhteistyötä ja verkostoitumista: yritykset, yrittäjäjärjestöt, kauppakamari ja muut sidosryhmät € Otamme käyttöön yritysvaikutusten arvioinnin kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa € Varmistamme kaupungin toiminnalla vakaan toimintaympäristön € Luomme selkeät pelisäännöt hankintoihin € Luomme Pieksämäen yrittäjäjärjestöjen, kauppakamarin ja kaupungin yhteisen kasvusopimuksen € Luomme jatkuvan palautejärjestelmän

Toteuttamisen vastuutahot ja onnistumisen mittarit

Painopistekohtaiset tavoitteet	Vastuhenkilö	Mittari 1	Mittari 2	Mittari 3
Asumisen edistäminen	kaupunginjohtaja tekninen johtaja elinvoimajohtaja	asuntojen rakennusluvut (kpl) /Kuntakortti		
Kaupunkikeskustan kehittäminen ja vetovoiman lisääminen	elinvoimajohtaja	NPS-indeksi /kysely		
Tapahtumamatkailun edistäminen	elinvoimajohtaja kulttuuri- ja vapaa- aikajohtaja	tapahtumien ja käyntikohteiden kävijämäärät		
Sujuva päätöksenteko ja vaikuttava viestintä	kaupunginjohtaja hallintojohtaja viestintäkoordinaattori			
Puhtaan siirtymän työllistävät investoinnit	elinvoimajohtaja	puhtaan siirtymän toteutuneiden investointien määrä (kpl ja €)		
Pieksämäki tunnetaan puhtaan energian kaupunkina	kaupunginjohtaja elinvoimajohtaja			
Investointeja tukeva, ennakoiva maanhankinta ja kaavoitus	tekninen johtaja kaavoituspäällikkö	kaavojen määrä (kpl)		

Onnistumisen mittareina voidaan hyödyntää myös [Kuntakortin](#) päivittyviä tietoja.

Toteuttamisen vastuutahot ja onnistumisen mittarit

Painopistekohtaiset tavoitteet	Vastuuhenkilö	Mittari 1	Mittari 2	Mittari 3
Osaamisen kehittäminen oppilaitosten ja yritysten yhteistyöllä	kaupunginjohtaja elinvoimajohtaja opetusjohtaja	esittelykäyntien määrä oppilaitoksissa (kpl)	kaksoistutkintojen määrä (kpl)	
Työpaikkojen lisääminen ja työllisyyden vahvistaminen	elinvoimajohtaja	työllisyysaste (%) /Kuntakortti	työpaikkojen määrä (kpl) /Kuntakortti	uusien teollisten työpaikkojen määrä
Uuden luominen innovaatioiden kautta	elinvoimajohtaja	haettu rahoitus hankkeissa, joissa kaupungilla on omarahoitusosuutta (€)		
Monimuotoiset ja kohdennetut yrityspalvelut	elinvoimajohtaja	yrityksille järjestettyjen tilaisuuksien määrä (kpl)	aktiiviteettien määrä: ohjaus, neuvonta, muut toimenpiteet (kpl) / CRM	
Yrityskannan ja liikevaihdon kasvattaminen	elinvoimajohtaja	yritysten liikevaihto (€) /Kuntakortti	yritysten määrä (kpl)	aloittaneet yritykset (kpl)
Suomen yrittäjäystävällisin seutukaupunki	kaupunginjohtaja elinvoimajohtaja	kuntabarometrin tulos (sijaluku ja keskiarvo)		

Onnistumisen mittareina voidaan hyödyntää myös [Kuntakortin](#) päivittyviä tietoja.

Seuranta ja raportointi

- ☞ Vuosittainen raportointi kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen yhteydessä
- ☞ Ulkopuolisen asiantuntijan arviointi ohjelman toteutumisesta kauden puolivälissä
- ☞ Vuosittaiset elinkeinofoorumit, joissa paikalliset yrittäjät, oppilaitokset ja asukkaat voivat antaa palautetta
- ☞ Jatkuva palautejärjestelmä, jonka kautta yritykset voivat kertoa kokemuksistaan kaupungin elinkeinopalveluista
- ☞ Ohjelman toimeenpanosta ja toteutumisesta sekä elinkeinopolitiikan ajankohtaisista asioista viestitään aktiivisesti kaupungin verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja paikallislehdissä
- ☞ Ohjelman painopiste- ja tavoitetasojen on tarkoitus olla pysyviä ohjelmakauden ajan, mutta tavoitekohtaisia toimenpiteitä voidaan päivittää tarpeen mukaan

